

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censvris, In Qva Sex Dispvtationibvs De Poenis Ecclesiasticis, déque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

V. De effectibus suspensionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](#)

colom. 2. Suar. disp. 2.8. 2.9. 4. num. 6. Gab. Vazq. 1.2. disp. 1.5. 8.
num. 49. Coninch. disp. 1.5. dub. 3. concil. 2. num. 24. Galpar:
Hurtado tract. de censur. difficult. 7. num. 19. Paul. Layman:
lib. 1. sum. tract. 5. p. 5. cap. 3. Sanch. lib. 9. disp. 32. num. 9. quia
suspensio ex le graue malum est; ideoque grauem culpam
supponere debet. Neque obest excommunicationem mino-
rem bonis excellentioribus priuatae; quia illa priuatio facile
tolli potest, cum quilibet sacerdos possit illius absolutorio-
nem impendere, quod in suspensiōne non procedit. Pra-
terquam quod sapientē inducit dāmnum irreparabile, & non
nullam infamiam secūrum affert. Notarū dixi, communiter
fuerū: nam aliquantū suspensiōnem ad modicum tem-
pus probabile est à iudice infligi posse ob culpam leuem,
vt notarū Sanch. Coninch. Hurtado, Layman. loc. alle-
gatis.

P V N C T V M IV.

Quæ forma seruanda sit in suspensiōne fe-
renda?

- 1 Nulla est prescripta forma pro suspensiōne ferendā.
- 2 Precedere debet monitio.
- 3 Debet ferri in scriptis, & exprimi causa ob quam impon-
itur.

Pro suspensiōne nulla est præscripta forma verborum, sed
ea verba requiruntur, quæ sufficienter declarant hunc
efficiuntur notariū Navarr. 1.27. n. 161.

Semper tamen precedere debet monitio, si suspensiō ad
correctionem delinqūtis, & ad illius consumaciam repre-
mendam feratur, vt alii relatis tradi Navarr. cap. 27. num.
159. Gregor. de Valencia. 1.4. disp. 7.9. 18 puni. pronunciato 7;
qua Ecclesiæ constare nequit de consumaciam, & inobe-
dientia aliquicui, nisi prius illum moneat. Ideoque latius
probabile est censurū suspensiōnē ferentem abfque moni-
tione suspensiō esse per mensē ab ingressu Ecclesiæ, &
confuram esse nullam, vt docuit Henrīq. lib. 1.3. cap. 19. num.
4. Suar. disp. 2.8. 2.9. 4. num. 2. Aula 3. part. 4. p. 3.
dub. 1. concil. 3. & probatur ex c. sacro, de sententiis excommuni-
cacionis, vbi excommunicantū abfque monitione per mensē
ingressus Ecclesiæ interdicuntur. Sed excommunicatio, sus-
penso, & interdictum paria sunt. Argum. o. cum medicinalis
sententia excommunicacionis 6. Ergo pœna latæ ob impon-
itionem excommunicacionis abfque monitione ad suspensiōne, & interdictum extendi debent. Verū quando suspensiō ferri
in puram pœnam delicti commissi, monitione non indiget, vt bene adiuvetur Navarr. Suar. Aula locū relati-
vū, & manifestè constat ex cap. tam litteras de testibus, vbi
suspensiō Pontificis quendam presbyterum ad cuius suspensiōnē
ferendam nullam præmitit monitionem. Et in cap.
Romana de sententiis excommunicacionis 6. post factam mentionem
excommunicacionis, suspensiōnis, & interdicti subditur de so-
la excommunicacione nunquam ferri sine monitione. Ergo
tacitè indicatur suspensiōne, & interdictum aliquando sine
monitione ferri posse.

Vt autem debito modo suspensiō feratur, debet ferri in
scriptis, & exprimi ibi causa ob quam imponitur; in superque
instrumentum debet dari suspensiō, si illud expostulerit. Argum.
Textus in cap. 1. de sententiis excommunicacionis. in 6. Ex tract. Na-
varr. 1.27. num. 1.9. Aula 3. p. de confuris. disp. 3. dub. 1. con-
cl. 3. Suar. disp. 2.8. 2.9. 4. num. 3. Quibz si index huius con-
stitutionis temeraris exitior violator per mensē vnum ab
ingressu Ecclesiæ, & diuinis officiis suspenditur. Superior ve-
to ad quem recurrunt sententiam sua difficultate relaxare
debet, & latore ad expensas, & omni intereste condonare,
& alias animadversione condigna punire; vt pe-
na docente discant indices quād graue malum sit
sententia excommunicacionis, suspensiōnis, & interdicti si-
ne debita maturitate fulminare. Vt habeatur in dicto cap. 1.
de sententiis excommunicacionis. in 6. Ex quo sit transgressorum hu-
ius constitutionis graue peccatum commissum.
Sicut adiutet Angel. verbo suspensiō numero 16. syllest. co-
dem. num. 6. cap. 1.5. Henrīq. cap. 3.9. num. 4. Aula suprà. con-
cl. 3.

P V N C T V M V.

De effectibus suspensiōnis.

Cum suspensiō alia sit ab officio, alia à beneficio, alia
ab veroque, & qualibet ex his diversos effectus ha-
beant operae pretium est de qualibet sigillatim sermonem in-
staurare.

§. I.
Quos effectus habeat suspensiō ab
officio?

- 1 Suspensiō ab officio absoluē lata, suspendit ab omni
officio tam ordinis, quam iurisdictionis spiritualis
læ.
- 2 Suspensiō ab officio nequit licet eligi ad beneficium Eccle-
siasticum.
- 3 Etius collatio irrita est; eti contraria plures do-
ceant.
- 4 Affirmant aliqui suspensiō ab officio, esse à beneficio sus-
pensum.
- 5 Contrarium verius est.
- 6 Plures negant debitus fructus beneficii suspensiō ab officio Sa-
cramenti ordinis ministri; aliaque diuinā officia
exercēti.
- 7 Verius videtur oppositum.
- 8 Satisfit contraria fundamentis.
- 9 Suspensiō ab officio vocem habere potest in capitulo; eti ali-
quæ contraria censeant.
- 10 Suspensiō ab officio determinata lata, extra illam materiam
extenditur.
- 11 Suspensiō ab ordine absoluē priuatus est eti in cinquem ordinis
visu.
- 12 Suspensiō ab ordine non est suspensiō à iurisdictione.
- 13 Suspensiō à determinata ordine, priuatus indirecte est ab
vul alterius ordine predicto annexi.
- 14 Communis sententia firmat suspensiō ab ordine inferiori à
maiori suspensiō esse.
- 15 Contrarium verius censeo.
- 16 Episcopus suspensiō à collatione inferioris ordinis, à su-
periora censurū suspensiō, iuxta plurium senten-
tiam.
- 17 Probabilis est oppositum.
- 18 Satisfit fundamentis contraria.
- 19 Ex suspensiō iurisdictionis non priuatur suspensiō visu or-
dinum.
- 20 Suspensiō iurisdictionis determinata non extenditur ultra
designatam materiam.

Si suspensiō ab officio absoluē lata sit nulla restrictione *
apposita, suspendit ab omni officio tam ordinis, quam iuris-
dictionis spiritualis; quia hæc omnia sub nomine officiū
veniunt; vt ex communī notariū Suar. disp. 2.6. sect. 1. num. 4.
Aula 3. p. de censur. disp. 2. dub. 1. conclus. 5. Tolte. lib. 1. cap. 4.5.
num. 6. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 3. cap. 1. n. 3. Coninch.
disp. 1. dub. 2. num. 5. Quocida sic suspensiō non poterit ad-
ministrari sacramenta, neque celebrare, neque indulgentias
concedere, neque eligere; quia hæc omnia pertinent ad officium
clericale, bene tamen poterit recipere sacramenta, in-
gressi Ecclesiæ, assistere officiis diuinis, canere in choro mo-
re laicorum, ac denique vi qualibet iurisdictione temporalis;
sit illa habeat tametsi in sententia exprimatur quod suspensiō
sit ab officiis diuinis, & iurisdictione, quia intelligi debet de
iurisdictione Ecclesiastica, de officiis diuinis prout à clericis
quatenus tales sunt exercēti, vt docet Abbas cap. vii. de
citorio excommunicati, ministri. Navarr. lib. 5. consil. 1. it. de sen-
tentia excommunicati. consil. 6. Suar. disp. 2.6. sect. 3. num. 9.
Aula 3. p. disp. 2. dub. 1. conclus. 6. Coninch. disp. 1.5. dub. 2. con-
clus. 1. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 3. cap. 1. num. 2. &
colligitur ex cap. 1. de sententiis, & re indicata, vbi dicitur
suspensiō à diuinis prohibiti exercere officium hinc prius
& incurrere irregularitatē suspensiōnem violando. At certum
est non incurrite irregularitatē, nisi solemater exercet
aliquem actum ordinis deputatum, ergo ab illius exerci-
cio tantum priuat.

Dificultas est, an suspensiō ab officio possit ad
beneficium eligi? Affirmat non solum validē, sed licet eligi
posse Galpar. Hurtado tract. de suspensiōne difficult. 4. num. 8.
dubius ex textu cap. vel non est compōs. de Temporib. ordinacionis.
vbi mandatur de beneficio Ecclesiastico provideri ordinato
ante legitimam ætatem. Sed meritò aliqui omnes Doctores
consent illicet predicto suspensiō etiato tolerato beneficium
Ecclesiasticum conferri. Vt videatur est in Henrīq. lib. 1. c. 32.
num. 1. Aula 3. p. disp. 2. dub. 1. conclus. 5. Paul. Layman. lib. 1.
sum. tract. 5. p. 3. cap. 1. num. 3. Coninch. disp. 1. dub. 2. conclus.
3. quia beneficium datur propriū officium, cap. fin de Recri-
ptis in 6. ergo impedito officium exercere méritò denegatur
beneficium. argum. cap. vols. de clericis excommunicati, ministri. Ne-
que obest textus in cap. non est compōs; quia illa non est pro-
pria suspensiō, sed prohibitiō, & præceptum, ne ante legiti-
mam ætatem ordinem receptum exercet, & casu quo suspensiō
esset, non est suspensiō absoluta, sed pro determina-
to tempore, ideoque non impedit beneficij collationem;

etiam

cuius officiam illo tempore suspensionis non est necessarium exercendum.

3 Sed an collatio beneficii facta suspenso irrita sit, vel veniar irritanda, dilectiorum Doctorum. Nam Abbas cap. v. vel non est compos. num. 4. de temporibus ordinat. Suar. disp. 1. 6. sect. 3. num. 8. Couinch. disp. 1. 5. dub. 2. conclus. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. c. 1. num. 4. Gaspar Hurtado de suspenso, diff. 4. num. 8. negant esse irritam, sed ventre sit tandem quia nullus est texus ex quo irritatio ipso iure colligi possit. Sed contrarium verius existimat cum Glossa cap. cum bona memoria, verbo suspenso, de statu, & qualitate. Ecce c. cum dialectis, verbo cassanib. de consuetud. & cap. per inquisitionem de electione. Nauarr. Flamin. Lessio. Bertachino. & alii pluribus, quos reserfer, & sequitur Nicol. Garcia de venefic. p. cap. 14. num. 1. & seqq. vbi variis decisionibus Rotae hanc sententiam comprobatur Bonac. t. 1. disp. 3. de suspen. punct. 2. num. 13. Mouer ex textu in c. cum bona memoria de statu, & qual. vbi responder Pontifex de his qui durante suspensione beneficia consecutu sunt, non licet a retinere, praecepsque illos praeditis beneficiis spoliari. Signum ergo est collatione auctoritate fuisse; alias licet illa beneficia retinerent, quod oblique indicat verbum spoliare, quod solum conuenit ei qui cum usurpatam habet. Idem colligetur ex dicto cap. cum duebus. Et cap. per inquisitionem.

4 Granior dubitatio est an suspensus ab officio sit etiam à beneficio suspenso; Nam Glossa in c. labores, verbo ab officio de clericis excommunicat. min. strata. Paludan. in 4. disp. 18. quest. 7. art. 3. conclus. 3. Bernard. Diaz. prael. crimin. cap. 73. num. 2. Nauarr. lib. 1. confil. in 1. edit. rit. de tempore, ordinat. confess. 1. Gregor. de Valen. t. 4. aist. 7. quest. 18. p. 1. pronuntiatio. 2. censem suspensum ab officio ab officio eo ipso esse à beneficio suspenso; eo quod beneficii est ab officio accessorum. Cap. fin. de Re scriptis in 6. Ergo prohibito principali accessori um censem debet prohibitus. Argum. regulæ Accessorum de R. g. Iuris. 6. & leg. statu, p. deponit. Alii distinguunt de suspensione ab officio lata ab graue delictum, & haec affirmant à beneficio suspendere, secus ob delictum, quod non irrogat infamiam. Alij id admittunt in suspensione lata à iure, secus in ea quæ ab homine fertur. Alij è contra, quas opiniones, & Doctores refutat Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 5. a. num. 13.

5 Sed communis sententia, scilicet suspensus ab officio non esse à beneficio suspenso verior est, prout tam docuit Vgolin. tab. 4. de censur. cap. 6. §. 6. Henrig. lib. 1. 3. cap. 32. num. 3. Sayrus dicto cap. 5. num. 16. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 5. t. 1. numero 1. Aula 3. p. de censur. disp. 2. dub. 1. conclus. 6. Couinch. disp. 1. 5. dub. 2. conclus. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 2. Gaspar Hurtado de suspenso, difficult. 4. numero 9. Suar. disp. 26. sect. 3. num. 4. Bonac. t. 1. disp. 3. de suspenso, punct. 2. num. 10. Ratio est manifesta, quia a aliquando fertur suspenso ab officio, aliquando à beneficio, aliquando ab iure que simili: uti colliguntur ex cap. inter. de purg. canon. & cap. tam litteris de cibis. & iustis. & cap. quatuor de officio ordinari. & cap. quis suis de electione. & cap. quia sibi eodem tit. in 6. & cap. 2. de fidei inscrib. & alii, vbi tanquam res distincte enumerant suspensiones ab officio. Ergo signum est suspensio ab officio non comprehendere suspensionem à beneficio, alias superius hoc ut distinetur experientur. Quapropter si suspensus ab officio satisfaciat obligationibus beneficii, quantum est in se, per se, vel per substitutum, fructus beneficii percipere poterit.

6 Quod si suspensus ab officio sacramenta ministerit, & officia diuina solemnitatem in choro exercitat, quibus per suspensionem priuatissima est affirmat Rebiff. praxi beneficiari. tit. de sententiis regnorum. num. 15. Couarru. 4. decret. 2. p. cap. 6. §. 8. n. 7. in fine. Viuald. candelab. Sacr. 2. p. in materia de suspenso. n. 17. in fine, nequaquam lucrat fructus, & distributiones illis officiis inique exercitis correspondentes, qui fructus illi, & distributiones conceduntur ob ministerium ab Ecclesia acceptum. At ministerium illud Ecclesia non acceptum, immo potius detestatur. Non igitur ob illius exercitum premium frumentorum concedere debet. Et confirmo: à praedicto officio suspensus est tempos, ergo etiam remotus est à fructibus beneficii, qui ratione illius conceduntur. Et fuerit cap. eos qui 8. 1. & p. vbi Ponitque inquit eos qui officium diuinum derelinquunt, sicut se ab officio alienos faciunt, ita à beneficio Ecclesiarum priuatissima esse iudicamus. Idem traditur cap. si quis sacerdotum, eadem diff. Et cap. prater hoc 32. diff. Postquam clericus concubinatus declaratur ab officio suspensus, inquit Pontifex: Neque partem ab Ecclesia suscipiat. Ergo suspensus ab officio priuatissima est [altem illis beneficii fructibus, qui officio cuius exercitum sibi interdictum est, correspondente].

7 Sed verior est sententia affirmans fructus praediti officio inique exercito correspondentes lucrari, & retineri à suspenso posse. Uti docuit Steph. Dauila 3. p. de censur. disp. 2. dub. 1. conclus. 6. & loquens de excommunicatis. 2. p. cap. 6. diff. 6. dub. 1. in fine. Petri. Nauarr. lib. 2. de resit. cap. 2. in noua

edit. par. 2. diff. 5. n. 243. Henrig. lib. 1. 3. c. 3. num. 3. & t. 1. n. 5. & c. 32. num. 3. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 5. t. 1. num. 12. Ratio est, quia potest excedere non sunt ab aliis manuscritis textu: at nulli habent superius exercitent officium à quo suspensus est, fructibus talis officio correspondentes priuati ipso iure. Ergo, &c. Et confirmo si rem fortunam decimus in illius virtutem labore aliquem impendas, poteris mettere dem illius laboris detinetem: teste communi sententia. Ergo etiam poteris retinere fructus officio correspondentes, quod in utilitate beneficij impensum est. Secundò confirmo ex cap. pastoralis. §. 2. causa de appellationib. vbi excommunicatus relegato ad tempus comparatur, at relegato ad tempus non aequaliter habet bona, nisi hoc in sententia exprimitur, leg. aequaliter. Cap. de Paemis. Ego neque suspensi ab officio debent subtrahiri ante sententiam.

Neque argumentum in contrarium urgenter. Ad primum dic distributiones, & fructus dari proprii ministerium vnde exercitio, & ab ea acceptum tanquam validum, quod à suspensi potest esto non licet. Ad confirmationem concedo accessorum sequi natum principalius atque fructus accessorios esse ministerium, tanquam licet exercito, cum veritate adest ministerio validè praestito. Cum autem suspensi non interire ministerium, neque fructuum acquisitionem annulabit. Texus in cap. eos qui, nihil probat, quia loquitur de eo quod nullo modo officium exercet, sed ab illo integrè removet. In cap. prater hoc, suspensi ab officio etiam à beneficio spenduntur, ut clericus concubinarius a tali delicto committendo arceatur.

Rufus dubitare potes, an suspensi absolute ab officio vocem habebas in capitulo; Negat Glossa in cap. cum dicitur dicitur à suspensi. Et ibi Panormit. num. 20. de confus. Felic. in cap. Apostolica de exceptione. Sayrus lib. 4. thesaur. cap. 5. num. 12. eo quod vocem habere in capitulo vobis & exercitum est Ecclesiastici officii. Tum quia omnes clerics subdiaconatu insigniti competit ex Clement. vi. y. de statu, & qual. Sed contrarium probabilibus existimo, quia feste suffragium in capitulo per se non est exercitum ordinis, cum laicis concursum competat iuxta Glossam in cap. eo, verba divisionibus, lib. 6. Atque monialibus ex Glossa in Clement. vi. y. de statu, & qual. verbo mancipati, neque etiam est vobis aliquis iurisdictionis Ecclesiastice, cum feminis, & lati hanc vocem habere & iurisdictionis Ecclesiasticae incapaces existunt. Ergo ex suspensi ab officio nequaquam prout vocis in capitulo interfici potest, quod Sayrus dicit, cum. 11. concedit, quando haec vox ratione beneficij suspensi competit.

Quod si suspensi ab officio non absolute ferantur, sed determinate ad aliquam materiam extra illam non extenduntur, quia potest excedere non sunt ultra verborum proprietatem; uti etiam in communi sententia tradit Nauarr. cap. 2. num. 160. Suar. disp. 26. sect. 5. Sayrus lib. 4. cap. 5. num. 17. Henrig. lib. 1. 3. c. 32. num. 1. Vgolin. tab. 4. 6. §. 6. 4. Confut. disp. 1. 5. dub. 2. num. 8. Vnde suspensi ab ordine si absoluuntur extra officium ordinis non extenduntur, & suspensi à iurisdictione extra iurisdictionem Ecclesiasticam non procedunt.

Ex hac regula quæ verissima est, colliges primò suspensi ab ordine absolute priuatum esse cuiuscunque ordinis vobis, quia in his materiis indefinita vniuersali acquisitio, & nulla est ratio ob quam dispositio hunc potius ordinem quam alium comprehendat. Secundò est si suspensi sufficiunt laici ordinibus, non obinde impediunt minores exercitum quia spectato communi modo loquendi, & maximè in materia ordinis sacris minores non comprehenduntur, ut colliguntur ex Trident. l. 23. cap. 11. de reform. & tradit Sylvestri verbo suspensi. quest. 5. Henrig. lib. 1. 3. num. 2. Suar. disp. 26. sect. 4. num. 2. & 3. Sayrus lib. 4. cap. 5. numero 13.

Secundò colliges suspensum ab ordine non esse suspensum à iurisdictione, quia sunt res omnia diffinire, & inter nos non necessariò connexa, vt bene tradit D. Thom. p. in addit. q. 22. art. 3. Nauarr. cap. 2. 7. num. 160. Vgolin. tab. 4. cap. 6. §. 5. Sayrus lib. 4. cap. 4. num. 6. Suar. disp. 26. sect. 4. n. 5. Aula 3. p. de censur. disp. 2. dub. 2. conclus. 8. Filius tract. 7. 2. qu. 4. num. 2. 4. Bonac. tom. 1. disp. 3. de suspensi punct. 2. num. 4. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 5. punct. 1. numero 1. Vnde suspensum ab ordine concedere potest facultatem eligendi confessariorum, tamen iste confessarius esse non possit, quia ad confessarii munus ordinis vobis requiritur, secus ad facultatem concedendam. Item poteris eligere, quia haec potest non ordinem, sed iurisdictionem spectat, ut notavit Glossa in cap. Presbyterum, verbo habere, 28. diff. per textum ibi, vbi expressè dicitur suspensum ab officio (scilicet ordinis) non esse suspensum à iure eligendi; Suar. n. 5. Aula conclus. 8. Sayrus c. 3. n. 20. & c. 4. num. 6.

Si vero suspensio sit ab ordine aliquo speciali, ab eo tantum priuat directe, indirecte tamen ab eo cuius vobis praeditio ordini annexa sit. Exemplis rem declaro. Suspensus est sacer-

Sacerdotali officio, eo ipso suspensus es ab ordine Diaconatus, & Subdiaconatus in Missa exercendo. Suspensus es à Pontificalibus, munia Pontificalia exercere non potes, vt sunt ordinis conferre, confidere christis, formare altaria, seu Ecclesias consecrare, virginis benedicere. Si autem ad aliquam ex his actionibus exercendis vobis faderdotalis ordinis requisitus sit, ab eo indirecte suspenderis, sicuti colligunt ex Glossa in Extrating, si excepti regimini, verbo à Pontificibus. Et nota Sayrus lib. 4. thesauri c. 4. num. 14. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. c. 1. num. 6. Item ex suspensione ab alteri solum es suspensus à celebratione, ac proinde alia munia faderdotalis officij optime exercere potes, argum. Textus in c. significavit. De corpore vitiatis, vbi Abbas & Doctores commiserunt notant.

¹⁴ Grauius difficultas est, an suspensus ab ordine inferiori sit etiam a maiori suspensi, tametli maioris vobis praefari possit absque minoris exercitio? Affirmat communis sententia, vt videat eft apud Suar. disp. 2.6. sect. 4. num. 6. Nauart. c. 27. n. 163. Henr. lib. 13. c. 32. num. 2. Sayr. lib. 4. cap. 3. regulam prima, tametli aliquas limitationes adhibeat praedictam regulam destinentes. Mouentur, quia cui rei minoris momenti prohibita sunt, dederet maiora concedi, iuxta reg. in c. cuius licet. de Regul. iuris in 6. & capite cum illorum de sententi. excommunicatis.

¹⁵ Contrarium tamen sustinendum censeo. scilicet ex suspensione ordinis inferioris te nō esse prohibitor superiorum ordinum praedicti inferiori minime annexum exercere, vt si suspensus es à diaconatu, poteris absoluere. Extremam vocationem ministrare; & suspensus à faderdotali officio poteris episcopale munus exercere, in his quae faderdotalis ordinis vobis non prærequisitum; quia in pars strata interpretatione facienda est, neque vobis est inconveniens quod minori labore priuatius maiorem retinetis; hoc enim solum probat delictum ob cuius causam suspensio lata fuit non ita graue fuisse, vt virtus honoris maioris, & minoris priuationem meretur. Atque ita docent Suar. disp. 2.6. sect. 4. num. 11. Coninch. disp. 1.5. dub. 2. num. 10. Fillius. tract. 17. cap. 9. c. 12. 25. & 29. Paul. Laym. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. m. 6. Gaspar Hurtado de suspensi. diff. 4. num. 9.

¹⁶ Hinc deciditur, an suspensus Episcopus à collatione inferioris ordinis censeatur à superiori suspensi? Affirmant qui censem suspensum ab ordine inferiori esse à superioris vobis suspensi, vt est Gloria in e. eos qui de temporib. ordinis. in 6. verbo ordinis. Abbas in cap. vel non est compos. de temporib. ordinis, num. 4. Hostien. lib. 1. c. 32. num. 2. Sylvestr. verbo suspensi. num. 5. Henr. lib. 13. c. 32. num. 2. Aula 3. q. disp. 2. dub. 2. conclus. 1. Vgolin. lib. 4. cap. 6. 3. Toledo. lib. 1. cap. 3. Reginald. lib. 31. n. 15. Bonac. tom. 1. disp. 3. de suspensi. p. 2. num. 7. & alii relati à Sayro lib. 4. c. 3. num. 3. Monstrum ex leg. relegatorum §. fin. ff. de interdictis, vbi affirmatur, cuī honor inferior interdictus est, maiores quoque interdictos conferi debere. Deinde indignus minore honore eo ipso maiores indigne est, leg. qui indignus. ff. de Senatorib. Ergo idem ent in presenti, argum. cap. cum illorum, de sententi. excommunicatis, ibi cū maiora intelligantur illi prohibita cui verita sunt minora.

¹⁷ Nihilominus dicendum est suspensum à collatione inferioris ordinis, non vobis suspensi à collatione superioris, aut contraria quando vnum sine altero exerceri potest; vt dicit Suar. disp. 2.6. sect. 4. num. 11. & seqq. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. c. 1. num. 6. Fillius. tract. 17. c. 2. num. 25. & 29. Coninch. disp. 1.5. dub. 2. num. 10. Gaspar Hurtado de suspensi. diff. 4. num. 10. Et decidi videatur in cap. ut de temporib. ordinis. lib. 6. vbi Episcopus suspensus à collatione prima vobis non censemur ex communis sententi suspensus à collatione reliquorum ordinum. Deinde in cap. litteras de temporib. ordinis, suspensus Episcopus à collatione diaconi, & presbyteri. Si autem facta suspensione pro ordine inferiori ad superiore censemur extensa, vt quid Pontifex exprimeret fulpensionem presbyterij posita suspensione diaconi. Item in cap. ex litteris de excessib. Pralator. ad finem, suspenditur Episcopus propter homicidium cui autoritate prebut est, altaria ministerio, & consequenter à Pontificali officio; quia nequit hoc officium ab alteri altaria ministerio exercere, ac conferrere ordinem superiore inferiori non collato optimè potest, quia vobis collatio ab alterius collatione non pender. Ergo &c.

¹⁸ Argumentum oppositum sententi. faciliter dissolvitur: concesso namque indignum minore, & maiore indignum esse quando ex se, & absoluēt indignum est: secus quando fit indignum in peccatum delicti commissi. Videlicet indignum minori honore, seu cui minor honor interdictus est expedire maiorem interdictum non tamē de facto interdictum esse. Adde neque hoc semper esse verum; forte enim delictum contra maiorem honorem commissum est, ideoque à solo illo expedit remoueri, alias suspensus ab officio confirmandi, censemur suspensus ab officio consecrandi, & suspensus ab

officio prædicandi suspensus esse deberet ab officio celebrandi, absoluendi, reporte digniori, quod non est dicendum.

Illiud vero existimo certum suspensum ab exercitio, seu collatione inferioris ordinis, non fore irregularem; ex eo quod superiore ordinem exerceat, vel conferat; quia non præstat aliquid quod libi per confusam sit directè interdictum, sed solum consecutum, & ex quadam decentia, vt rectè aduerterit sayrus lib. 4. thesauri. cap. 3. m. 1. Coninch. disp. 1.5. dub. 2. num. 10.

Tertio colliges ex suspensione iurisdictionis non esse priuatum vobis ordinis, quia vobis ordinis, & iurisdictionis distinguuntur. Quapropter etiā nequeas cesuras proferte, vel ab illis absolute, aut a peccatis, confirmare electos, beneficiorum collationem facere, & alia similia quae iurisdictionem spectant, at optimè potens canere in choro, duinis affliture, celebrare, quia haec ordinum exercitio competitum; vt colligatur ex capite transmissum. Et ibi Gloria, verbo de talibus de electi, & capitae aqua, & ibi Gloria, verbo de iurisdictione de consuetate Ecclesiæ, vel altaris. Et tradit Nauart. cap. 27. num. 160. Vgolin. lib. 4. cap. 6. §. 5. & §. 6. Henr. lib. 13. cap. 32. num. 4. Sayr. lib. 4. thesauri. cap. 4. num. 20. Aula 3. p. disp. 2. dub. 2. conclus. 1. Quod adeo verum est, vt eto suspensus sit ab administratione Ecclesiæ tam in temporalibus, quam spiritualibus, non obinde prohiberis ab vobis ordinis, qui absque iurisdictione in aliis exerceri potest. Nam ex suspensione ab administratione Ecclesiæ in temporalibus solum prohibitus es de iuriibus, & possessionibus Ecclesiæ, seu beneficiis in iudicio, vel extra disponere. Ex suspensione ab administratione in spiritualibus, prohibitus tantum es ea spiritualia exercere, ad quorum exercitum iurisdictione requista est, qualis est beneficiorum collatio, & electio, sacramentorum ministratio sorditis facta, vt latius tradit Sayr. lib. 4. thesauri. cap. 7. num. 5.

Quarto colliges suspensionem iurisdictionis non absoluēt, sed aliecius actus determinati illius tantum vobis prohibere, quia potest ultra proprietatem verborum legis portatis non debent extendi. Sicut ex communis docerunt Panormit. in cap. Apostolica, n. 6. de exceptionib. Innocent. cap. cum dilectus. num. 4. de confusitud. Vgolin. de censur. lib. 4. cap. 6. §. 4. Sayr. lib. 4. cap. 4. num. 2. 1. & cap. 5. num. 27. Quocirca suspensus à collatione beneficiorum, vt in cap. graue, de Probandis, & suspensus à confirmatione Episcoporum, cap. 2. de translaci. Episcoporum, & cap. prouida, de electione lib. 6. reliquos omnes actus iurisdictionis exercere potest. Argum. leg. cum prator. ff. de iud. quia exclusio, & prohibitio vnius est tacita aliorum concessio.

§. II.

Suspensio à beneficio quos effectus habeat?

1. Suspensio à beneficio non priuat beneficio, sed illius fructibus.
2. Suspensio à beneficio absoluēt, est suspensio ab omnibus beneficiis, quia actu possides.
3. Communis sententia docet hac suspensione à beneficio te inhabilem reddi beneficio suscipiendo. Sed contrarium versus est.
4. Examinatur, an sub suspensione à beneficio distributiones quotidianae comprehendantur, & sub distinctione responduntur.
5. Sub nomine fructus beneficij non comprehendit collatio, & electio ad beneficium.
6. Qualiter suspensi beneficio recipere possit illius fructus qui ad sui, & suorum congruum sustentationem fuerint necessarij.

Suspensio à beneficio non priuat beneficio, sed illius fructibus, vt colligitur ex cap. cupientes §. casserum de electione, vt tradit Panormit. in cap. cum dilectus numero 20. de censur. Vgolin. lib. 4. de censur. cap. 8. §. 1. Henr. lib. 13. cap. 32. num. 4. Sayr. lib. 4. thesauri. cap. 6. num. 2. Neque obinde deobligatur suspensus beneficii oneribus satisfacere, quia suspensio puniri, non releuatur, vt notat Gloria in cap. cum uniuersalibus, verbo administeris de electione, & ibi Panormit. numero 10. Henr. lib. 13. cap. 32. num. 4. Vgolin. lib. 4. de censur. cap. 8. §. 8. Sayr. lib. 4. thesauri. cap. 5. num. 9. & cap. 6. numero 8. Suar. disp. 2.7. sect. 1. num. 3. & seqq. Coninch. disp. 1.5. dub. 2. conclus. 6. num. 12. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 4. Bonac. de censur. disp. 2. num. 13. Gaspar Hurtado de suspensi. diff. 4. num. 9. Quod si dicas acerbiorum peccatum esse suspensionem à beneficio tantum, quam suspensionem ab officio, & beneficio; siquidem per suspensionem à beneficio priuat quis beneficii fructibus manente onere, & obligatione, officium exercendi; at per suspensionem ab offi-

cio & beneficio à predicto onere eximitur? Respondetum cum Suar. dicta scđ. i. n. 5. obligationem ad prestandum officium eius onus sit, & honorum fecum afferre. Potestas namque expedita ad officium prestandum vtilis, & honorifica est, quo honor, & virilitate priuat suspensi ab officio, id eoque gravior pena censenda est suspensio ab officio, & beneficio, quam à solo beneficio. Adde per suspensionem ab officio, & beneficio te non esse liberum ab omni onere, si quidem in particulari officium canonicum recitare debes, & si est beneficium curatum à quo est suspensus, teneris saltem per aliud officio satisfacere, dum Episcopus non prouiderit, eo quod suspensi non agnoverit.

2. Porro suspensi à beneficio absolue lata, est suspensio ab omnibus beneficiis quæ acta possides, nisi ex intentione ferentis, aliae circumstantiæ contraria colligatur, quia non est maior ratio cur ad unum potius beneficium, quam ad aliud dispositio se extendat. Argum. Clem. 2. & ibi Glossa, verbo beneficium de vita, & honest. clericor. Et tradit alius relatis Vgolin. tab. 4. de censur. cap. 8. §. 5. Sayrus. lib. 4. theauri. cap. 6. num. 24. Ex intentione auctem ferentis, aut ex aliqua circumstantia sèpè suspensi à beneficio absolue lata restrictionem accipit. Ex circumstantia, aut ex intentione ferentis restrictionem censetur accipere suspensionis sententia, si delictum ab quad fuit, si adulterius aliquam particularē Ecclesiam. Nam tunc credendum est comprehendere tantum beneficia illius Ecclesiae, ex textu in cap. 5. compromissariis, de Electione in 6. vbi elegentes in laicis suspenduntur per triennium, à beneficiis obtentis in illa Ecclesia, quam taliter eligendo noscuntur offendisse. Idem colligitur ex cap. cupientes vers. ceterum de electione in 6. & cap. 2. ver. Christiobinus vel rebus Ecclesie, non alienando. Et licet restrictione illa facta à Bonifac. VIII. videatur specialis, neque ad alios casus extendenda, probabilis est regulam illi generali constituti, ut in similibus causis suspensi restrictione esse intelligatur. Tum quia Pontifices non solum illam legem Concilii Lateranen. sed etiam aliam similem Concilii Lugdunensis que habetur in cap. fin. §. 1. de elect. in 6. codem modo interpretari est. Tum etiam quia restrictione penale favorabilis est, & ex alia parte à Pontifice traditur, & fatus insinuatur pro regula generali. Ergo sic accipienda est. Arque ita docent ex communione Sayrus lib. 4. theauri. cap. 6. n. 2. 5. Suar. disp. 27. scđ. 1. num. 12. & num. 13. inserti si Canonicus, Episcopus, vel Rector sub nomine canonici, Episcopi, vel rectoris suspenduntur, suspendi cantum à beneficio, quod sub illo nomine significatur, quia predicata sèpè ex subiectis limitatione accepit. Deinde ex intentione ferentis suspensionem censenda est limitari, ut loquuntur comprehendat beneficia sita in diœcesi, & territorio sententiam ferentis: nam esto Prelatus polli sibi sub lato suspendere ab omnibus beneficiis tam sua diœcesis, quam aliena, cum in ea sententia non excedat suam iurisdictionem, ipsoe priuans subditum iure ipsi inhabentem, communique sententiam defecit telle Suar. disp. 27. scđ. 1. num. 19. Suspensionem absolute latam illa omnia comprehendere, at latissimabile est sola beneficia in sua diœcesi comprehendere velle, cum aliud non exprimit. Securi tradit Sayrus lib. 4. theauri. cap. 4. num. 28. & probabile reputat Suar. dicta disp. 27. scđ. 1. num. 10. & seqq. Quod dicendum est de suspensi à beneficio absolue lata, dicendum est de suspensi à iurisdictione, & ex parte beneficii: ut non ex parte iurisdictione, sed ex parte beneficio. Vt notauit alius relatis Sayrus lib. 4. theauri. cap. 5. num. 9. & cap. 6. num. 29.

Sed an suspensi à beneficio inhabilitati reddit beneficii suscipiendi? Affirmat communis sententia teste Coninch. disp. 15. dub. 1. num. 14. quia beneficium est ius percipiendi fructus, quo per suspensionem priuatus es. Sed rectius Suar. disp. 27. scđ. 1. num. 26. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 3. & Coninch. supr. censetur validam esse collationem, etiops ope iudicis veniar irritanda, quia nullus est texus, ex quo iuratio ipso iure colligatur. Neque est verum per suspensionem te priuari iure radicali percipiendi fructus; alias titulo beneficij posselli priuareris, sed solum priuaris iure proximo; lib. 1. & explico predictos fructus percipiendi. Quinimo Suar. dicta disp. 27. scđ. 1. num. 27. meritò probabile reputat, si nullum beneficium habens crimen committit, cui annexa est suspensi à beneficio, et non esse priuatum

noui beneficij acquisitione, quia hæc pœna censetur fieri, versus beneficiarios qui ex suspensione à beneficio possibili suspenduntur, & ex consequenti priuantur alii acquirendi.

Rursus cùm suspensi à beneficio propriissime sit suspensi à beneficij fructibus, ita ut suspensi absoluta omnes fructus cuicunque beneficij comprehendantur, determinata vero illius tantum cuius est suspensi. Examinandum est quæ nomine fructus veniant intelligenda? Conveniens Doctores decimas, primicias, oblationes, pensiones, ædium locatarum, agrorum fructus, & reliqua emolumenta, quæ ratione beneficii percipiuntur sub fructibus comprehendi.

Sed an comprehendantur distributiones quotidianas, quæ intercessibus diuinis officiis conceduntur? Non convenient Doctores. Nam Glossa in Clement. 2. verbo suspensi. De vita, & honest. clericor. Et ibi Zabarella num. 6. Anchast. num. 3. Fech. in capite Apostolica, numero 2. 3. de exceptionibus quos refert, & sequitur Vgolin. tab. 4. cap. 8. §. 2. censetur has distributiones comprehenduntur. Consentaneus Sayrus lib. 4. theauri. cap. 6. num. 11. & Bonac. de censur. disp. 3. pun. 2. num. 1. Filius tract. 17. cap. 3. numero 44. cùm distributiones solis beneficiis conceduntur, quia co ipso censentur inquit beneficii concedi.

Sed in hac parte distinguendum censeo, si distributiones sunt ex fructibus beneficij extractæ, co quod fructus beneficii in distributiones quotidianas fuerit diuisi, verissima est superior sententia, quia illæ non raro sunt distributiones, quæ beneficii fructus, cum etiam ab infinitis, & legitime ab aliis obincantur. At si distributiones illæ non ex fructibus beneficij fuerint extractæ, sed ex particulari fidelium foundatione, esto solis beneficiis applicantur, ex ultimo sub suspensione à beneficio non comprehendunt, quia non intuitu beneficii, sed in stipendium officij conceduntur; beneficiumque conditio est ut concedantur, non causa concessions. Se uerit Pauli. Tuseus lib. 2. de visitat. & regnum Ecclesiæ, cap. 19. num. 10. Couadru. lib. 3. var. cap. 13. num. 8. Gasp. Hurtado de suspen. difficult. 4. numero 10. nec dissentit Sayrus lib. 4. cap. 6. num. 11.

Inter fructus beneficij computanda est illius administratione ex omnium sententia. Quapropter suspen. à beneficio nequit locare beneficium, sed illius bona, fructus vendere per se, vel per alium, in iudicio agere, al ame actionem praetare que ad temporem administrationem pertineat, id est ex communis constitutus est, ut expressè colligitur ex cap. 6. vii. de elect. in 6. & capite cupientes. ceterum, eadem illis 6. Et tradit alius relatis Sayrus lib. 4. theauri. cap. 6. num. 1. & seqq. Suar. disp. 27. scđ. 1. num. 3. 1. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 3. Deinde nequit sic in penitus beneficium permutare, aut in favorem tertij resignare, quia haec permutatio, & resignatio est quidam beneficii vius, & administratio. Securi relato Joannes Andrei docuit Geminian. dicto capite cupientes. §. ceterum, num. 7. Sayrus & Suar. locis relatis.

Sub nomine fructus beneficij comprehendunt alii nempe Nauarr. cap. 27. num. 160. Henr. lib. 1. 3. cap. 1. num. 4. Sayrus, lib. 4. theauri. cap. 4. num. 7. collationem, et ceterum ad beneficii titulum beneficij competentem, quia cum à beneficio proueniunt, inter beneficij fructus computari debent. Sed rectius contrarium docuit Glossa in dito capite cupientes, verbo beneficij de electione, libro 6. & in capite cum Vocationis, verbo admisit. Et ibi Panormit. num. 20. de electione. Et in cap. 1. cum dilectus. num. 20. de consuetud. Suar. disp. 27. scđ. 1. num. 3. 4. Filius tract. 17. cap. 3. que. 5. num. 45. Coninch. disp. 1. 5. dub. 2. num. 11. paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 3. cap. 1. num. 4. Bonac. de censur. disp. 3. pun. 2. num. 12. Aula. 2. num. 2. dub. 1. Gaspar Hurtado tract. de suspen. difficult. 4. num. 9. Et colligitur aperte ex cap. 1. cum in cetero. §. 2. de electione, vbi ultra suspen. à beneficio indicatur priuatio potestatis eligendi. Ergo lignum est sub suspensi à beneficio proueniens, non est beneficij vius, sed officij ex beneficio competens.

Quod si obicias textum in cap. quisquis, de electione, vbi superlati ab officiis, & beneficij priuantur potestatis eligendi cum tamquam in dicta suspensi habeat potestatis priuatio contingatur. Respondeo in dicto cap. non fieri suspensionem ab officio, & beneficio ipso iure, sed decerni ferendū, id eoque post dictam suspensionem statuitur priuatio potestatis eligendi ipso iure: inquit enim Innocent. III. Qui vero electionem huiusmodi, quam ipso iure irritam esse censemos, presumptice celebrare, ab officiis & beneficis penitus suspenduntur per triennium, eligendi tunc potestate priuati.

Superest, an suspensi à beneficio recipere possit illius fructus qui ad sui, & suorum confratrum sustentationem necessarii fuerint? Et censio sub distinctione respondendum, cùm suspensi lata sit in contumaciam, posuisse suspensi delicti

penitentia ab ea liberari, nullatenus poterit eos fructus percipere; quia voluntariae eam priuationem sustinet: ut bene adserit Panormit. in cap. pastoralis, §. verum. num. 2. de appellationib. Vgolin. tab. 4. de censur. c. 8. §. 7.n. 2. Iacob. de Graffis. lib. 4. de censur. c. 6. Sayrus lib. 4. thesauri. cap. 6. n. 11. Bonac. dis. 3. de censur. p. 2. n. 14. At si suspensio non in consumacionem, sed in pecuniam delicti commissi fuerit imposta, ita ut in voluntariae suspensi constitutum non sit ab ea liberari, poterit suspensus eam partem fructuum sibi applicare, que necessaria fuerit, ne mendicari cogatur, iudexque suspensiōne ferens tenet eam partem desigatur. Sicuti tradit. Glosa in cap. cum Vintoniensis, verbo admisit. & ibi Panormit. n. 10. de electione. Sayrus plures referens lib. 4. cap. 6. num. 12. Suar. dis. 27. sec. 2. num. 3. Coninch. dis. 15. dub. 2. conclus. 6. Bonacina dictio pun. 2. num. 14. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 8. cap. 1. num. 4. Gasp. Hurtado. tract. de suspensi. difficult. 4. num. 10. Etenim Ecclesia, ut status clericis honoris, & decori consulat, hanc in suspensiōne benignitate exercet. Quinimo Stephan. Daula 2. p. 6. dis. 6. dub. 1. conclus. 1. & 2. & 3. par. dis. 2. dub. 2. conclus. 6. Galpar Hurtado. d. tract. de suspensi. difficult. 4. num. 10. nec dissentit Layman. loco. citato, existimat suspensum recipere posse fructus beneficii correspondentes labori queas seruendo beneficio impedit, quiq; substituto concederentur, quia hi non tam sunt beneficii fructus, quam stipendium laboris impensis. Quod vero Petri Navarra lib. 2. de restit. c. 2. n. 2. 3. 7. afferit suspensiōne a beneficio non esse fructus denegandos, quoq; a iudice per sententiam condemnatur, admittendum non est; vobis reprobatis Galpar Hurtado *sapra*, qui suspensiōne a beneficio hanc fructuum priuationem ipso facto inducit, siue suspensiōne ab officio officij priuationem.

§. III.

Quem effectum habeat suspensiōne alternativa ab officio, & beneficio conditionalis, & determinata?

- 1 Si suspensiōne alternativa ab officio, vel beneficio feratur, nullum effectum producit, et si contrarium aliqui affirmant.
- 2 Suspensiōne determinata prolatā suscipere determinationem potest ex maria, loco, & tempore.
- 3 Qualiter tempus computandum sit.
- 4 Suspensiōne sub conditione lata, cessat conditione apposita.

Aliquando suspensiō profertur sub disunctione, ab officio inquam vel beneficio, & inter Doctores controvenerunt, quem effectum habeat? Vixit sunt de his re sententia. Nam Glosa in cap. à Crapula, verbo beneficio. De vita, & honest. clericor. & in cap. latores, verbo ab officio. Et ibi Holtieni. & Panormitan. n. 7. de clero excommunicatis, sententiam eius sub dubio vtramque suspensiōnem ab officio, & beneficio comprehendere: nam cum nulla adit ratio, ob quam magis ab beneficio suspensiōnem, quam ab suspensiōnem officij referatur, nec illa sententia irrisoria sit, censa est veraque ut suspensiōnem comprehendere. Alij, è quantum numero est Galpar Hurtado tract. de suspensi. difficult. 4. num. 11. existimant in voluntate suspensiōnū sit illa effectum huius censurē, sicuti cum pecuna pecuniarum, vel exilio quis condemnaretur. Quo si reuoluerit eligere, ut teneat, veraque suspensiōne credendum est ex mente legislationis, officij.

Sed verius censeo prædictam sententiam sub dicta forma prolatam nullum effectum ipso iure producere, argum. leg. 3. Cod. de sententia, que sine certa quantitate, profer. vbi decidunt sententiam incertam, & indeterminatam nullam esse: at sententia suspensiōnē lata sub illa forma indeterminacionē, & incertitudinem habet. Ergo, &c. Neque est verum obligatum esse delinquente cligere qua suspensiōne affici vellet, nam hac obligacione non altringitur ante delictum commissum, vt se constat; commissum autem delicto statim in suspensiōnē incidere debet; alias non esset suspensiō ipso iure. Ergo non potest ab electione delinquentes dependere. Præterquam quod alienum est quemlibet obligare suatum pecuniarum executorem esse. Neque est simile de sententia condemnatoria ad solutionem pecuniarum, vel exilio, quia haec non acceditur delicto, sed post delictum commissum ferunt, id est compelli potest delinquens, vt unum è duabus eliger, Quocirca si in aliqua Extrauit, reperiatur suspensiō sub illa forma lata, credendum est voluisse Pontificem non ipso iure ferre suspensiōnem, sed fensum esse ipso facto & iure prædictum delinquente subiectum esse suspensiōnē ab officio, vel beneficio, quam Pontifex determinauerit. Atque ita docent Panormit. in cap. latores. num. 7. de clero excommun. ministrante. Sylvest. verbis suspensiō. num. 5. Tabiena.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars V. l.

& Rosella ibi. Nauara. tap. 27. num. 15. Maiol. lib. 2. de irregularis, cap. 19. num. 14. ver. prima declaratio. Henr. lib. 1. 3. cap. 1. 2. num. 4. Ludovic. Lopez 2. p. infrauctor. num. 97. vers. ult. Vgolin. tab. 1. de censur. c. 20. §. 3. num. 4. Viuald. candal. ann. iii. de suspensiō. 15. Sayr. lib. 4. thes. cap. 7. n. 3.

Si vero de suspensiōne determinata loquamur, constat ex superioris dictis sententiam suspensiōnē tam ab officio, quam a beneficio recipere determinationem possit tum ex materia, tum ex loco, tum ex tempore. Ex materia suspensiō ab officio recipit determinationem, si sit lata ab officio tantum ordinis, vel ab aliquo actu iurisdictionis, vel ordinis, & non ab omnibus. Similiter suspensiō a beneficio determinata censetur, si sit suspensiō a Beneficiis quae in uno loco habes, & non a beneficiis alterius loci, iuxta exp. c. p. & c. compromissariis de electione lib. 6. Vel si lata suspensiō sit quoad partem fructuam, & non quoad omnes, prout fieri possit tradit. Glosa in Clement. cap. viii. de Peccatis & Punitione ex Clement. de vita, & honest. clericor. vel si suspensiō feratur a beneficiis de praesenti obtentis, ut habetur in dicta Clement. 2.

Quod locum suspensiōne determinata esse potest, si pro uno tantum loco feratur, quo posito extra illum locum ita liberam personam relinquat, ac si suspensiōne careret; quia sententia nequit suos limites excedere, & priuatio officij, vel beneficii in uno loco reliquorum concessio est. argum. textus Nonne de praesup. & leg. cum prætor. ff. de iudicis.

Quod tempus autem determinata suspensiō est, si sit per mensē, per annum, vel annos; qua determinatione possit absque alia absoluzione cessat suspensiō illo tempore finito, ut tradit. Glosa in Clement. 2. verbo donec, de Decimis. & in c. sacro de sententia excommunicat. & in cap. 1. eodem titul. in b. Innocent. & Abbas in cap. cum bone, de aitate & qua. lib. 1. Iacob. de Graffis lib. 4. dec. 1. cap. 2. num. 14. Alfonso. Viuald. tit. de suspensiō. num. 180. Sayrus lib. 4. thesauri. cap. 8. num. 2. Bonac. tom. 1. de censur. dis. 1. 3. punct. 3. numero 2. Neque obest diem termini non esse in termino numerandum argument. cap. 1. & ibi Glosa, verbo proponitur de restitu. folior. lib. 6. & Iason. in leg. 1. num. 20. ff. qui cautionibus. Quia id intelligendum est, de his sententiis, quae secum non trahunt executionem, non verò de censuris ipso iure latis, quae secum executionem ferunt. Ut deciditur cap. pastoralis, §. verum de appellationib. Finitur autem computatio, si per mensē suspensiō sit eo die mensis sequentis, quo in antecedenti incepit. V.g. contraria est tertio Ianuarii finitur tertio Februarii, & eadem computatio facienda est in suspensiōne per annum, computandum inquam esse tempus ab eo die, & momento quo contrafacta suspensiō est, vñque ad alium similem diem, & horam anni sequentis, eo quod haec sit communis, & frequens annorum, & mensura computatio, ut in interpretatione legum, & maximè potissimum spectanda est. Vt docent alii relatis Vgolin. tab. 4. de censur. cap. 1. 5. n. 2. Sayrus lib. 4. cap. 8. num. 4. & Bonac. de censur. dis. 3. p. 3. num. 3.

Quod si eo tempore suspensiōne interueniat bissexus, gravis est inter Doctores controvērsia, an ille intercalaris computandus sit in suspensiōne per mensē, vel annum apolita, ita ut in illo mense, vel anno continetur, ac si bissexus non esset, vel potius numerandus sit distinctus, & extra numerum mensis, vel anni. Ratio difficultatis est, quia esto sit dies distinctus pro uno tamen die cum præcedenti computatur, spectata communī computatiōne: uti habetur cap. quatinus §. fin. de verb. significat. & leg. cum bissexus ff. eodem. & in leg. 1. §. minorem ff. de Minervis. Ceterum omnino dicendum est diem illum intercalarem habendum esse ut distinctum, & extra numerum mensis, vel anni computandum. Vt docuit Glosa in c. 2. verbo, anno 5. distinct. & cap. quatinus §. fin. de verb. significat. & ibi Panorm. n. 4. Sylva verbo susp. q. 5. Henr. lib. 1. 3. cap. 1. 2. Vgolin. tab. 4. de censur. c. 1. 5. §. 1. n. 3. Sayr. lib. 4. thes. cap. 8. n. 1. Bonac. 1. de censur. dis. 3. p. 3. n. 5. Ratio est, quia mensis, vel annus maximè in materia penali accipiens est iuxta communem vñmatis bissexus extraordinarius est, ergo ex illo non est computandus mensis. Et consummat portet ex leg. c. 3. h. Stichus. si bareti, ff. de Statu liberorum, vbi deciditur libertatem promissam seruient per annum, acquiri si seruat 365. diebus, eo quod haec materia favorabilis sit, ac eundem favorem continet a suspensiō-

N 88

ne libertas. Ego bissexus non debet intrare in numero anni, vel mensis, sed ut dies disiunctus computari. Neque obest ut diem unum & indistinctum computari, & mensem & annum confinare; quia id verum est quod annorum, & mensium numerationem, sed non quod circulum solis, & lunas a quo proprius annus, & mensis computatur, ut notatur. *Glossa in dicto censuit, verbo qui duo præterquam quod in favorabilibus bissexus pro uno die habentur.* Secus in penalibus, & in contractibus, argum. leg. 2. ff. de diversis. *Omnipotens, praescripsit.* Ab hac doctrina censerem ex picardam suspensionem latam per quadriennium, eo quod dies bissextilis ad illius complementum omnino pertinet, cum Sol & Luna suum cursus quolibet anno conficiant. Spatio 3 & 5 dieorum, & iuxta horam, que sex hora continetur unum diem quolibet quadragesimo nec esset conficiunt. Sicut aliis regularis adiutat. *Sanc. lib. 4. in decalog. cap. 45. num. 3. & in presenti. Bonac. 1. de censor. disp. 3. p. 3. num. 6.*

4. Verum si suspensus sub aliqua conditione feratur, illud est certum cessare conditione apposita, quia solus apponitur, quoque apponitur conditio. Hac autem conditio pendere potest a voluntate suspensi, vel a voluntate suspensoris. A voluntate suspensi pender, si suspensus apposita sit sub hac conditione, quoque satisfactas, quoque que delicti peniteas. Quo casu in tua voluntate situm est a suspensione liberari satisfactione, vel peccatum exhibita, quia præstas id quod pro termino fuit in sententia appositorum. Ut notatur *Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 8. num. 14. & 16.* At si conditio est voluntate ferentis censuram, vel ab alio tertio pender, ut si late fuerit suspensus, quoque ferens suspensionem aliud disponeret, vel iuxta suum beneplacitum, oportet ut aliud disponat, vel eius beneplacitum cellet, ut suspensus cessate intelligatur. Ea tamen est differencia inter has conditiones, quod illa conditio donec aliquid sit disponitum non censetur perfici morte ferentis censuram, quia per mortem non aliud disponitur: at illa conditio donec tibi placuerit, morte completa est, quia succedente morte tum beneplacitum cessat, ut tradit *Felin. cap. 1. num. 7. de Iudicio. Sayrus lib. 4. exp. 8. num. 17.* suspensionem ad beneplacitum Prælati, non esse in suspensione detinendum, nisi quantum ad eius correctionem necessarium fuerit iuxta Concilium Tridentinum, s. 25. cap. 3. de reformat.

P V N C T V M VI.

Quod peccatum sit violare suspensionem, & quæ pena sit violentibus impolita?

- 1 Graue peccatum est ex suo genere suspensionis violatio.
- 2 Extinxitur suspensus ab officio non denunciatus, si ad petitionem aliorum fidelium officia ministrare.
- 3 Suspensionem denunciatus nullatenus potest extra urgentissimam necessitatem officia a quibus est suspensus, exercere.
- 4 Ob violationem suspensionis in ordine irregularitas contrahitur.
- 5 Quod verum est, esto pro determinato tempore suspensio apposita.
- 6 Ob nullam viam violationem suspensionis irregularitas contrahitur.
- 7 Qualiter suspensus irritationem, & annulationem actus incurrit.

I Solus suspensus violare propriam suspensionem potest, quia solus ipsi vobis officii, vel beneficii iuridictus est, reliqui vero soli peccare possunt, quatenus occasio fuerit dicte violationis. Cetera igitur sententia est suspensionem ab officio, vel beneficio ex suo genere mortale peccatum committere, si suspensionem transgredierat, quia contumaciam Ecclesiæ præceptum, & gravam illius censuram fecerit. *Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 11. num. 168. Henrici lib. 13. cap. 3. numero 1. Tolet. lib. 1. cap. 14. Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 11. num. 8. Suar. disp. 2. 6. dub. 1. Aula 3. p. 2. disp. 3. dub. 2. Coninch. disp. 15. dub. 2. num. 17. Reginald. lib. 32. tract. 2. num. 3. 1. Bonac. 1. de censor. disp. ... p. 2. 4. num. 1. Di ex suo genere, nam aliquando ex paritate materie transgressio suspensionis venialis esse potest, ut in suspensi à iurisdictione receptione vnius testis, & in suspensi ab ordine, minorum ordinum exercitum, quia frequenter ab iis qui nullo sunt ordine insigniti prestatutori notari Nauarri. *Sayrus. Suar. Bonacina. & alijs supra.**

Ab hac regula eximitur suspensus ab officio non denunciatus, si ad petitionem aliorum fidelium officia a quibus est suspensus, ministreret. Nam eo casu si à suspensione prius absolu nequit, licet potest, & absque vita, irregularitas pena ea officia petentibus ministrare ob Extravag. Concilij Constant. Ad uitanda scandalum, magis explicata in Concilio Bascenç, & Larcenç sub Leone X. s. 10. & tradit ex

commissari Henrici. Lib. 1. 3. cap. 33. n. 3. *Tolet. lib. 1. cap. 14. Suar. lib. 4. thesauri, cap. 11. num. 2. & 3. Suar. disp. 2. 6. dub. 1. n. 2. & 3. Segg. Gaspar Hurtado tract. de suspensi difficult. 1. num. 1. Quippe petitus fidelium suspendit censura, prohibitionem, & reddit actum licitum, qui alias illicitus erit.*

Verum si suspensus denunciatus sit nullatenus licet ei contra urgentissimam necessitatem, & fecluso scandalo a officia a quibus est suspensus, exercere, rametis ab aliis fidelibus postuletur, quia ea petitio iniqua est, ut ipse inductus ad peccatum. Nam enim nullus sit præceptum ex vi suspensus, quod communicationem tam suspensione probet, ideoque feclusa petitio, & inductio, seu cooperatione licet possit. Missalique officia diuinis a suspensi peractis affiliet. Ut tradit *Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 11. num. 6. Suar. disp. 2. 6. dub. 1. n. 7. & 8. & 9. & 10. & 11. & 12. & 13. Henrici lib. 1. 3. cap. 33. 3. Aula 3. p. 2. dub. 2. dub. 4. conce. 1. attamen præcepto diuinum, & naturali obligaris, ne aliquo modo caida sit peccatum alterius, sicuti predicti. Doctores adiutant. Quod si roges quod ergo priuilegium fidelium cancellum est in Extravag. Ad uitanda scandalum, ut non teneantur vitare suspensionem non denunciatum, si suspensionem etiam denunciatum non obligant vitare? Respondeo priuilegium in eo consistere, quod ante denunciationem possunt fideles petere a suspensi administrationem sacramentorum, iuris fidelis exercitum, & quilibet alia officia, quorum vobis per suspensum priuilegium est, qui posita petitione fidelium licetus redditur. At scane denunciatione fideles nequeunt vobis officii suspensi prohibiti petere, sicuti petent quid illicitum: siquidem ex petitione fidelium non suspenditur prohibiti: ut bene notari Suar. disp. 1. 8. dub. 1. n. 7.*

Quod penas appositas suspensionem violentibus dicendum est ob solam violationem suspensionis ab Ordine factum eius officium solemniter exercendo irregularitatem incurrit: ut ex communione docent Nauarri. cap. 27. num. 163. Valen. t. 4. disp. 7. q. 1. 8. p. 2. 3. Filiucius, tract. 17. cap. 1. 1. q. 4. Sayr. lib. 4. cap. 1. 6. num. 3. Bonac. 1. de censor. disp. 3. p. 2. 3. p. 4. 4. 5. Duplicem partem habet conclusio, alteram affirmativam, alteram negativam: affirmativa est ob violationem suspensionis ab Ordine sacro eius officium solemniter exercendo irregularitatem incurrit, quia collegit expedit ex cap. 4. de sententia & re iudicio, lib. 6. & cap. 4. cum medicinali de sententia excommunicati, edem lib. & ex Extravag. P. II. incipiente. *Cum ex sacerdoti: & tradit Nauarri. Suar. sayrus. aliique Doctores relati.* Sed notanda sunt verba conclusionis, non enim ob quamcumque suspensionis ab ordine violationem incurrit irregularitas, sed ob violationem suspensionis ab Ordine facio, nam ob violationem suspensionis ab Ordinibus minoribus receptissima sententia est irregularitatem non incurri, co quod officia hujus Ordinis cum omni solemnitate à laicis, sicuti a clericis præstari solent. Ut notatur *Sayrus lib. 4. cap. 11. num. 9. & latius cap. 16. num. 11. Bonacina 1. s. de censor. disp. 3. p. 2. 3. p. 4. num. 5.* Nequecum ob violationem suspensionis ab Ordine sacro irregularitas incurrit, nisi quando officium Ordinis facili sic exercetur, non nisi ab insigniis eis Ordine exerceri posset. Cum ergo ipse contingat Ep stola, & Euangeliu in Misla cani absque manipulo, vel stola ab illo qui sub diaconatum, & Diaconatu ordinati non sunt, efficitur ea officia sic exercentes irregulariter non esse, quia non censentur officium Ordinis faci propriè, & formaliter exercere. Vt ex communione tradit Nauarri. *Sayrus. Bonac. supra.* Ob candem rationem suspensionis sub Diuini officiis, & à Sacramentis irregularis non est rametis Divinis assistat, & Sacramenta recipiat, quia ea assistance, & receptione non est exercitio Ordinis faci, cum à laicis praefari possit, ut ex communione tradit Bonacina disp. 3. p. 4. 6. Quinio ne suspensus ab Ordine diaconatus, vel officio prædicandi irregularis erit, tametsi cum superpellico, & benedictione Sacerdotem solemat in Misla concelebrat, quia est officium concelebrandi solemat ex præscripto Ecclesiæ solis Diaconum competit, & non est vobis Ordinis siquidem non ordinatis concedi Episcopo potest. Sicuti tradit S. Iacobus, verbo suspensi q. 5. Maior. lib. 3. de irregul. cap. 19. n. 21. Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 1. 6. num. 20. Henrici lib. 1. 3. 2. 2. num. 3. Bonac. 1. p. 2. 4. 6. Tametsi contra sentiat Nauarri. t. 4. q. 7. q. 1. 8. p. 1. dub. 3. Gregor. Valen. t. 4. disp. 7. q. 1. 8. p. 1. dub. 3.

Aliqui hanc partem conclusionis temperant, ne procedat in violationem suspensionis ab Ordine sacro pro determinato tempore apposita, & in puram penam delicti committi, sed in suspensione ab solute lata pro concursum suspensi coenda. Etenim Eman. Saa. verbo irregularitas ex ordinis ab initio, num. 7. inquit: Si aliquis sit suspensus solitus ad tempus, multi contenti si celebet non fieri irregulariter. Sed haec limitatio nullatenus admittenda est, quia aduersari expressè cap. 1. de censor. & re iudicata in 6. lib. Iudex ordinarius, vel delegatus qui contra institutum quidquam fecerit in gravamen partis alterius &c. ab executione officii per annum, solventur. Quod si suspensione durante damnabiliter se ingreditur, si dicitur, irregularitatis laqueo se incoluerit, secundum canonicas